

Asociația OVIDIU RO

Fiecare copil în grădiniță

RAPORT CĂTRE INVESTITORI

Noiembrie 2016

DE LA PILOT LA PROGRAM NAȚIONAL

INVESTIȚIA ÎN EDUCAȚIE ÎNCEPE CU GRĂDINIȚA

„Născuți cu un potențial nelimitat și predispuși genetic către dezvoltarea limbajului, învățare și socializare, copiii reprezintă atât viitorul societății noastre, cât și oglinda eșecurilor din trecut și din prezent ale acesteia."

Jennifer O'Day & Marshall Smith

Quality & Equality in American Education: Systemic Problems, Systemic Solutions, 2016

Misiunea Asociației OvidiuRo este ca fiecare copil defavorizat din România să beneficieze de educație timpurie de calitate – ca șansă pentru a-și atinge potențialul și a deveni, astfel, un membru activ al societății. Eficacitatea programului ***Fiecare Copil în Grădiniță*** (FCG) pilotat de OvidiuRo a determinat Parlamentul și Guvernul României să construiască un mecanism de extindere la nivel național, prin care toate familiile care trăiesc sub limita sărăciei pot primi tichete sociale pentru grădiniță în valoare de 50 lei / lună dacă își aduc copiii la grădiniță în fiecare zi.

Rezultat: Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preşcolar a copiilor provenind din familii defavorizate.

Parlamentul României a votat în octombrie 2015 ca stimulentul educațional din programul pilot *Fiecare Copil în Grădiniță*, să devină program de interes național, iar Guvernul a alocat 12,3 milioane de euro din bugetul de stat pe 2016. Astfel, extinderea la nivel național s-a realizat înainte de 2020 – termenul pe care OvidiuRo și-l propusese pentru atingerea acestui deziderat.

Ce urmează?

Promulgarea Legii *Fiecare Copil în Grădiniță* a reprezentat un important pas înainte pentru sistemul educațional și pentru echitatea socială din România.

Cum peste 60% dintre cei mai săraci copii din România nu beneficiază de niciun fel de educație până la 6 sau 7 ani, finanțarea Guvernului pentru programul ***Fiecare Copil în Grădiniță*** a deschis ușile către educația preșcolară pentru cei care aveau cea mai mare nevoie de aceasta. Promulgarea Legii ***Fiecare Copil în Grădiniță*** a reprezentat un important pas înainte pentru sistemul educațional și pentru echitatea socială din România. Legea reflectă recunoașterea educației timpurii ca element esențial ce oferă copiilor aflați în situații de risc mijloacele de a rămâne cât mai mult în școală. Și reconfirmă faptul că educația este crucială pentru dobândirea unor noțiuni de bază cerute pe piața muncii pentru că doar accesul în câmpul muncii le poate da șansa de a învinge sărăcia și de a deveni membri activi ai societății.

Discrepanța dintre prevederile legale și implemetarea efectivă a unui program progresist este uriașă.

Legea ***Fiecare Copil în Grădiniță*** reprezintă o șansă reală pentru viitorul celor mai defavorizați copii ai României – dar discrepanța dintre prevederile legale și implementarea efectivă a unui program progresist este uriașă. A facilita creșterea numărului de beneficiari – de la 2.500 de copii în 45 de comunități la 100.000 de copii în 3.000 de localități – reprezintă cel puțin o provocare. Deși Guvernul a alocat peste 12 milioane de euro din bugetul pe 2016 pentru tichetele sociale pentru grădiniță – acesta nu a alocat resurse financiare sau umane și pentru lansarea și implementarea programului sau pentru alte elemente de bază cum ar fi instruirea echipelor locale pentru recrutarea copiilor de grădiniță și pentru implicarea părinților. De asemenea, nu sunt acoperite costurile pentru îmbrăcăminte, încălțăminte și rechizite, complementaritatea acestora fiind demonstrată in etapa de pilotare.

Investițiile din partea OvidiuRo, a finanțatorilor din sectorul privat și a donatorilor individuali au dus la o schimbare majoră la nivelul politicilor publice.

Investițiile pe termen lung din partea OvidiuRo, a finanțatorilor din sectorul privat și a donatorilor individuali au dus la o schimbare majoră la nivelul politicilor publice. Această investiție poate avea efectul scontat numai dacă este implementată bine de comunitățile din România.

Astfel, OvidiuRo și-a asumat rolul de facilitator al implementării programului național, prin asistarea comunităților în aplicarea corectă și maximizarea impactului. De asemenea, OvidiuRo este raportor de facto, transmițând ministerelor relevante și autorităților județene problemele apărute, propunând soluții și apoi comunicând rezultatele echipelor locale de implementare.

Responsabilitatea pentru operațiunile curente a rămas exclusiv în sarcina primarilor și a directorilor de școală. Rolul OvidiuRo este acum de a ghida, de a propune soluții și de a monitoriza procesul astfel încât programul să fie implementat corect, iar comunitățile să valorifice potențialul acestuia de a-i ajuta pe copiii defavorizați să fie pregătiți pentru școală.

Ce am făcut în 2016

Ianuarie: Prim-Ministrul Dacian Cioloș, Ministrul Educației Adrian Curaj și Ministrul Muncii Ana Costea au vizitat una dintre comunitățile-pilot FCG din județul Dâmbovița. Ulterior, trei dintre elementele programului-pilot au fost incluse în Pachetul integrat pentru combaterea sărăciei.

Februarie: Caravana de informare a echipelor locale despre Legea nr. 248/2015, organizată cu susținerea Cancelariei Prim-Ministrului

Întreaga echipă OvidiuRo a pornit în 3 caravane simultane, cu sesiuni de informare pentru autoritățile locale în toate cele 41 de județe ale țării. Pe lângă diseminarea procedurilor de implementare a legii, întâlnirile județene au fost un bun prilej pentru ca OvidiuRo, împreună cu autoritățile (Consiliu Județean, Inspectorat Școlar, Prefectură etc.), să discute problemele semnalate de primarii și directorii de grădiniță. Numărul de participanți în Caravana de informare: 8000.

Mai – septembrie: Campania de informare a părinților despre Legea nr. 248/2015

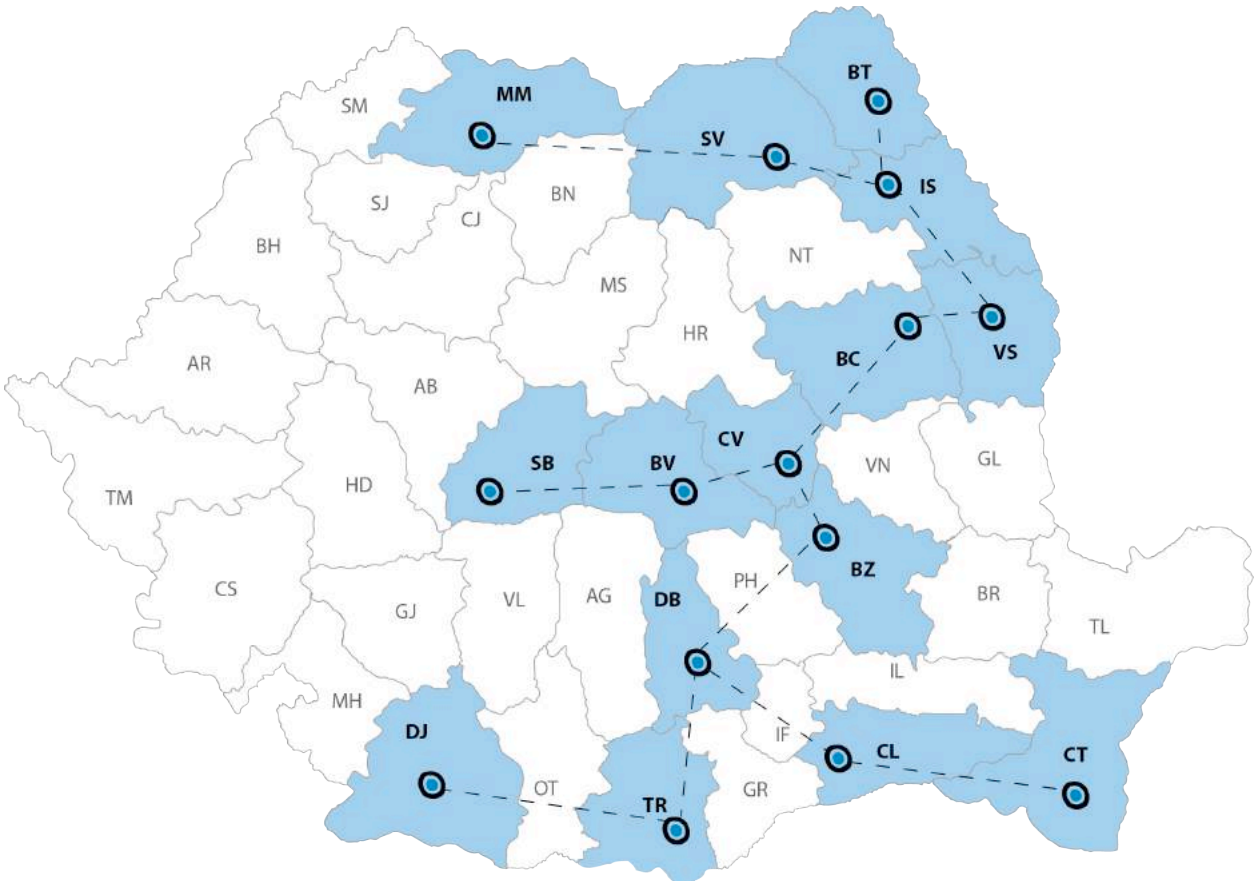

Pe 1 mai, OvidiuRo a lansat o campanie TV de încurajare a părinților săraci să își aducă copiii la grădiniță - și totodată să aplice pentru programul național. Spotul TV este disponibil pe www.ovid.ro și a fost filmat într-una dintre comunitățile pilot.

Mai: Maria Gheorghiu, cofondator și Director Executiv OvidiuRo, a fost numită Consilier de Stat pe problematica incluziunii sociale la Cancelaria Prim-Ministrului, având responsabilitatea implementării Pachetului anti-sărăcie. Deși o schimbare deloc ușoară pentru OvidiuRo, prezența Mariei în echipa Prim-Ministrului și introducerea măsurii de monitorizare a aplicării Legii nr. 248/2015 în acest pachet au contribuit la eficientizarea implementării programului național.

Iulie – august: **Caravana de Vară** ***Fiecare Copil în Grădiniță***

Cei 12 membri ai echipei OvidiuRo s-au împărțit în două echipe care, timp de 9 săptămâni, au vizitat 99 de comunități în 15 județe, interacționând cu: 5700 de copii, 3100 de părinți, 200 de profesori, 85 de directori de școală, 63 de asistenți sociali, 52 de primari, precum și cu alte persoane-cheie pentru implementarea programului național.

Caravana de Vară *Fiecare Copil în Grădiniță*

1. Am mers din ușă în ușă, împreună cu asistenții sociali sau mediatorii școlari, și am invitat copiii și părinții la grădiniță, pentru o sesiune de citit interactiv.

99 localități

5.700 copii

2. Am citit cărți uriașe ilustrate, am informat părinții despre importanța grădiniței și am ajutat la înscrierea copiilor.

3.100 părinți

6.000 cărți

6.000 banane

3. Am clarificat procedurile și am discutat problemele de implementare cu 52 de primari, 63 de asistenți sociali, 85 de directori, 200 de profesori și alți membri ai echipelor locale.

4. Am transmis autorităților județene constatările din teren și am identificat împreună soluții.

15 județe

5. Am generat comunicate de presă săptămânale către media locală, ce anunțau Caravana de Vară și înscrierea la grădiniță.

348 articole de presă

20.000 km

Caravana de Vară: concluzii

© Diana Stoica

Probleme ce pot fi rezolvate prin intervenţii simple

Neutilizarea Sistemului Informatic Integrat al Învăţământului din România. În multe din şcolile vizitate, echipa nu era familiarizată cu introducerea datelor în sistem – un instrument obligatoriu în implementare. Echipa OvidiuRo a stat de vorbă cu secretarii şcolilor, a pus la dispoziţie materiale informative şi a încurajat echipele judeţene să organizeze sesiuni de instruire.

Întârzieri în distribuţia tichetelor sociale. Conform normelor metodologice, tichetul social trebuie distribuit până cel târziu în data de 15 a lunii pentru luna anterioară – însă unele echipe locale au amânat distribuirea până la finalul lunii iunie.

Capacitatea scăzută a echipelor locale (primar/ asistent social/ director/ profesori/ mediator şcolar) **de a colabora pentru implementarea Legii nr. 248/2015.**

Neclarităţi legislative. De exemplu, interpretarea multiplă a unui articol din lege a determinat unele echipe locale să declare ca neeligibili pentru program copiii care împliniseră deja 6 ani. OvidiuRo a iniţiat modificarea textul legii – astfel încât toţi copiii care sunt înscrişi la grădiniţă să poată beneficia de program.

Lipsa rechizitelor şi a resurselor educaţionale în grădiniţe. OvidiuRo a încurajat consiliile judeţene să identifice soluţii - şi a sugerat ca posibilă strategie implicarea sectorului de afaceri local (în acest sens, în urma recomandărilor OvidiuRo, Consiliul Judeţean Sibiu a identificat doi agenţi economici locali care anul acesta şcolar vor acoperi costul rechizitelor pentru toţi copiii FCG din acest judeţ).

Cele mai mari provocări

Identificarea, recrutarea şi înscrierea copiilor aflaţi în situaţii de risc. În localităţile în care procesul de recrutare nu era privit ca prioritate de echipa locală, OvidiuRo a identificat un număr mare de copii de 3 – 5 ani care nu erau înscrişi la grădiniţă şi ai căror părinţi nu fuseseră încă informaţi despre programul naţional.

Lipsa spaţiului în grădiniţe şi a listelor de aşteptare. O practică la nivel naţional este ca, în momentul în care numărul maxim de copii ce pot fi înscrişi într-o grupă este atins, înscrierile să fie sistate – ceea ce afectează un număr mare de copii săraci care ajung să fie înscrişi la grădiniţă abia în septembrie şi face ca nevoia de mai multe clase de grădiniţă să nu fie niciodată raportată către autorităţile judeţene şi naţionale.

Nevoia stringentă de asistenţi sociali, de mediatori şcolari şi de experţi pe probleme de romi în comunităţile rurale. Existenţa acestora ar înlesni implementarea programului şi ar uşura identificarea unui mecanism eficient şi relativ simplu de acordare a tichetelor sociale pentru copiii care nu pot beneficia de prevederile Legii nr. 248/2015 din cauza lipsei actelor de identitate, a reprezentantului legal sau a altor probleme similare. În acest an şcolar, datorită Fundaţiei Carrefour, OvidiuRo acoperă costul tichetelor sociale pentru aceşti copii.

Părinţii care pleacă în străinătate. Fie pentru că cei mici pleacă împreună cu părinţii, fie pentru că sunt lăsaţi acasă în grija rudelor, înscrierea şi prezenţa copiilor la grădiniţă sunt profund afectate. OvidiuRo a încurajat echipele locale să monitorizeze îndeaproape aceste cazuri, să informeze familiile despre importanţa educaţiei timpurii şi necesitatea realizării procedurii de reprezentare legală, dacă pleacă pe perioade lungi din ţară.

Lipsă îmbrăcăminte şi încălţăminte. O problemă frecvent întâlnită în localităţile vizitate este lipsa hainelor şi a încălţărilor pentru cei mici; în programul pilot, aceste costuri erau acoperite de consiliile locale.

O lege cu impact pe termen lung: semne bune

- Legea *Fiecare Copil în Grădiniță* s-a bucurat de suport aproape unanim, din partea partidelor politice.
- **Normele metodologice au fost realizate în timp record** – ceea ce a făcut posibil ca Legea nr. 248/2015 să fie aplicată de la începutul semestrului al II-lea al anului școlar 2015 – 2016.
- **Neclaritățile inițiale din normele metodologice,** transmise de autoritățile locale și OvidiuRo, **au fost rapid remediate**.
- **Un număr mult mai mare de copii și părinți au participat la sesiunile de citit interactiv organizate de OvidiuRo,** comparativ cu numărul anticipat de echipele locale.
- **Părinții care au participat la activitățile organizate în cadrul Caravanei de Vară s-au dovedit interesați și dornici să își înscrie copiii la grădiniță.**
- **Autoritățile locale au fost receptive, în majoritatea cazurilor, la recomandările OvidiuRo** legate de problemele identificate în implementare. De asemenea, autoritățile județene și-au declarat suportul pentru maximizarea impactului Legii nr. 248/2015.
- ***Pentru toate problemele identificate există cu siguranță intervenții pe termen scurt și soluții pe termen lung!***

În Gălbinași, județul Călărași, datorită numărului mare de copii care au venit la activitățile OvidiuRo, sesiunile de citit au fost ținute în holul grădiniței.

În Catane, județul Dolj, singura cale de acces din comunitatea romă către grădiniță este un drum național fără trotuar, circulat cu viteză mare. OvidiuRo a semnalat această problemă în discuțiile cu autoritățile, propunând rezolvarea situației prin asigurarea transportului școlar sau construirea unui trotuar.

Extras din interviul Radio Romania Internațional acordat de Leslie Hawke

Ana-Maria Palcu: Credeți că tichetele sociale în valoare de 50 de lei reprezintă un stimulent suficient pentru a-i determina pe părinți să-și trimită copiii regulat la grădiniță?

Leslie Hawke: Sincer, nu cred că e vorba de bani. Cred că ceea ce este esențial este că autoritățile par, pentru prima oară, să-și dorească o educație pentru copiii acestor oameni – începând cu accesul lor la grădiniță. Tichetele sociale sunt, de fapt, un simbol.

Dat fiind faptul că majoritatea acestor părinți care trăiesc sub limita sărăciei sunt de asemenea și analfabeți, nu cumva este nevoie de o schimbare de mentalitate cu accent mai mare pe informare și persuasiune?

O schimbare de mentalitate este deja vizibilă în rândul unei părți dintre autorități. Iar lucrul acesta este cel mai important - și va conduce și la o schimbare de mentalitate în rândul părinților! Firește că vor exista mereu cazuri de părinți care vor răspunde mai greu sau deloc, însă cei mai mulți dintre oamenii săraci își doresc pentru copiii lor aceleași lucruri pe care ni le dorim și noi pentru ai noștri – să-și valorifice potențialul și să fie fericiți. Și nimeni nu știe mai bine decât un părinte fără școală ce handicap major este să nu știi să scrii și să citești.

Când acești părinți descoperă că cel mic învață poezii, să numere, să scrie și să citească - și că este încurajat de profesori binevoitori – nu mai e nevoie de alte argumente! Bineînțeles, pe măsură ce copilul crește, apar obstacole noi – de ordin financiar și cultural – dar este relativ UȘOR să convingi un părinte să-și trimită copilul la grădiniță! Rolul tichetelor sociale este de a ajuta părintii săraci să acopere măcar o parte din costurile ascunse asociate cu educația și să crească astfel prezența copiilor la grădiniță.

Rezumat financiar

Cheltuieli	Reale	Estimate	Anticipate
Anul	**2015**	**2016**	**2017**
Salarii	264.532	120.000	120.000
Administrativ	46.535	46.000	46.000
Comunicare & dezvoltare	41.129	50.000	50.000
Program Buhuși/Bacău	46.546	24.000	24.000
Program GSK	6.129	50.000	50.000
Formări profesori	53.793	0	0
Stimulente pentru părinți (tichete sociale)	181.173	45.000	30.000
Materiale educaționale	76.047	30.000	30.000
Deplasări echipă (transport, cazare, masă, întâlniri)	11.766	70.000	70.000
Transport (asigurări, închirieri, reparații)	36.958	10.000	10.000
Consumabile, utilități, telecomunicații	29.263	27.000	27.000
Echipamente	6.322	18.000	10.000
Granturi comunități	0	20.000	20.000
Granturi ONG-uri	0	20.000	20.000
Caravane de citit (2016 & 2017)	0	50.000	50.000
TOTAL	**800.193 €**	**580.000 €**	**557.000 €**

Venituri 2015 - 921.580 €

Investitori Majori	Suma	In kind
Alex Fund	164.000	
AEF	37.100	
BBraun	22.200	
Cargill	21.000	
Carrefour Romania	45.100	✓✓✓
Carrefour Foundation	201.700	
Dedeman	25.000	✓
Fildas / Catena	11.300	✓
GlaxoSmithKline	79.000	
Hilton Hotels	800	✓✓✓
NN Romania	35.000	
Pro TV	1.700	✓✓✓
Raiffeisen Bank	64.000	✓
TOTAL	**707.900 €**	

Companii	Suma	In kind
Dan International	1.100	✓
Edenred	2.400	✓
Deuteck	10.000	
EMW SRL	1.100	
Essensys Software	2.200	
FAN Courier Express	6.800	
Franklin Templeton Investment	8.300	
Gradinita Little Diamond	1.200	
GVM Sistem 2003	12.400	
Module Works	2.800	
Niro Investment SA	6.000	
Romstal Impex SRL	4.000	✓✓✓
SIF Moldova	5.500	
Transenergo	600	
Trident Pharma	2.800	
Yum Software Solution SRL	1.800	
Contribuții sub 500 €	2.850	
TOTAL	**71.850€**	

Indivizi	Suma
Ramona Bilic	700
Ionut Alexandru Borta & Adrian Paun	1.400
Mihai Flesariu	550
Laurentiu Floroiu	800
George Virgil Gavrila	800
Tudor Alexandru Grecu	700
Isabelle Iacob	1.500
Konrad Niemann & Hannelore Spiendler	1000
Friedrich Niemann	3.000
Cristiana & Valeriu Stoica	1.600
Cristina Vinatoriu	4.900
2% Campaign	8.370
Monthly donations under 500	11.200
Contribuții sub 500 €	6.410
TOTAL	**42.930 €**

Alte surse	Suma
Granturile SEE 2009-2014	98.000
Global Fund for Children	900
TOTAL	**98.900 €**

Rolul sectorului privat

***Anca Vlad (Fildas)**, Araci, Județul Covasna, ianuarie 2016* © Oana Stănescu

„În primul rând, felicitări! În momentul în care am citit raportul mi-am putut imagina povești de viață de succes ale viitorilor adulți pe care noi azi încercăm să îi ajutăm. Am încredere că planurile și strategia pe care ați ales să le urmați răspund în totalitate unor problematici care pot genera schimbarea socială pe care vrem să o vedem în România."
Elena Neicu, Corporate Communications, NN România

Creșterea programului-pilot de la 13 comunități în 2010 la 45 în 2015 a fost posibilă în mare parte datorită sectorului privat. Peste 50 de companii care își desfășoară activitatea în România au susținut proiectele OvidiuRo încă din anul 2004, unele dintre acestea devenind investitori majori și susținători pe termen lung ai educației preșcolare. **Le mulțumim și le suntem recunoscători următorilor investitori pentru că, datorită suportului continuu, un program-pilot a generat Legea nr. 248/2015.**

Investitori Majori *Fiecare Copil în Grădiniță*

FONDATION Carrefour	764,000 € donați în total, începând cu anul 2012.
Carrefour	195,000 € donații în bani, în produse și în vouchere, din anul 2006.
PRO TV	412,000 € la care se adaugă știri lunare difuzate la ore de vârf.
gsk do more feel better live longer	300,000 € pentru componenta de sănătate a programului, din anul 2012.
Raiffeisen BANK	296,000 € pentru FCG Brașov și Covasna, plus programe inovative de voluntariat.
CATENA	206,000 € din anul 2013, pentru extinderea programului-pilot.
DEDEMAN DEDICAT PLANURILOR TALE	155,000 € începând din anul 2013, pentru extinderea programului-pilot.
Athénée Palace Hilton BUCHAREST	153,000 € contribuții în natură pentru organizarea evenimentelor OvidiuRo.
NN	80,000 € din anul 2013, pentru susținerea copiilor din programul-pilot.
aef	73,100 € din anul 2014, la care se adaugă donații în natură.

Rolul comunității diplomatice

© Diana Stoica

*E.S. Ambasadorul Israelului **Tamar Samash**, Cojasca, Județul Dâmbovița, Aprilie 2016*

Austria Danemarca Finlanda Franța Germania Israel Italia Olanda Norvegia Suedia Elveția Anglia SUA

Inițiativa Ambasadorilor pentru Educație Timpurie a fost creată în anul 2012 de către 10 ambasadori în România și a avut o contribuție semnificativă în promovarea importanței educației timpurii și aducerea acestei problematici în atenția autorităților guvernamentale. Întâlnirea anuală a Ambasadorilor, ce a avut loc anul acesta la reședința Ambasadorului SUA din București, a reunit atât diplomați, cât și doi miniștri – Ministrul Fondurilor Europene și Ministrul Finanțelor Publice.

Rolul societății civile

În timp, donațiile individuale s-au dovedit a fi un procentaj din ce în ce mai mare din veniturile OvidiuRo – donațiile lunare, prin SMS sau contribuțiile individuale însumând 60.000 €, în perioada ianuarie – octombrie 2016.

Una dintre concluziile Caravanei de Vară a fost aceea că, de-a lungul timpului, numeroase alte programe de intervenție au fost implementate în zonele rurale - finanțate de Roma Education Fund, Salvați Copiii, UNICEF, World Vision și alții, programe despre care profesorii și asistenții sociali au povestit cu încântare. Totuși, pentru un impact mai mare la nivel național, ar fi necesară alinierea acestor programe și schimbul de idei și resurse între cele mai active ONG-uri care desfășoară programe în zona educației preșcolare. În acest sens, OvidiuRo a organizat în luna mai o întâlnire cu reprezentanții ONG-urilor, găzduită de Ambasadorul Norvegiei. La întâlnire au participat, printre alții, și reprezentanții Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile, Fundației de Sprijin Comunitar, Salvați Copiii, UNICEF și United Way.

© Consiliul Județean Buzău

*Ambasadorul SUA, **Hans Klemm,** și Președintele CJ Buzău, **Petre Emanoil Neagu**, Cândești, Județul Buzău, august 2016*

Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile · ESC · ROMA EDUCATION FUND · United Way · Salvați Copiii · World Vision · unicef

Rolul OvidiuRo în următoarele 12 luni critice

„Să conturezi un sistem mai eficient este una; să-l aplici la scară largă este cu totul altceva."
O'Day & Smith, *Quality & Equality in American Education,* P. 329

Cu toate că Guvernul României a alocat 12,3 milioane de euro din bugetul pe 2016 pentru a acoperi stimulentele educaționale, nu au fost prevăzute și resursele financiare sau umane necesare pentru lansarea programului național sau elemente esențiale implementării lui (precum formarea echipelor locale pentru recrutarea preșcolarilor, informarea și instruirea părinților sau chiar însușirea procedurilor de bază pentru introducerea datelor prevăzute în legislație). Alocarea bugetară nu acoperă, de asemenea, nici celelalte elemente cruciale pentru impactul programului pilot - rechizitele, setul minimal de îmbrăcăminte și încălțăminte sau monitorizarea.

În cadrul Acordului de parteneriat cu ministerele cheie implicate, OvidiuRo și-a asumat rolul de **Facilitator pentru Implementarea Programului *Fiecare Copil în Grădiniță*** chiar de la începutul anului 2016. Întrucât OvidiuRo nu mai deținea controlul asupra acordării stimulentului educațional și a mecanismelor programului, a fost extrem de important să definim un model de facilitare și intervenție care să fie un sprijin real pentru echipele locale.

Copiii din comunități sărace sunt dornici de povești.

Unul dintre lucrurile observate de echipa OvidiuRo în timpul proiectului „Profesor la grădiniță pentru o zi" – care s-a bucurat de un succes enorm în 2015 – a fost că în comunitățile sărace copiii chiar tânjesc după cărți cu povești și activități în care li se citește. Ce i-a impresionat cel mai tare pe copii, dar și pe profesori, au fost cărțile ilustrate uriașe. Așa s-a născut ***Caravana de Vară Fiecare Copil în Grădiniță***.

Echipa OvidiuRo a petrecut vara lui 2016 citind și distribuind cărți copiilor și oferind suport echipelor locale din 99 de comunități.

După Caravana de informare din februarie, în care OvidiuRo a inițiat dialogul cu autoritățile și echipele de implementare din toate cele 41 de județe ale României (v. p 4), echipa asociației a petrecut vara lui 2016 organizând sesiuni de facilitare a implementării legii pentru echipele locale din 99 de comunități (din 15 județe) cu grad ridicat de sărăcie și marginalizare.

Caravana de Vară Fiecare Copil în Grădiniță, finanțată de Fundația Carrefour, a permis Asociației OvidiuRo să ofere copiilor din zone rurale o experiență educațională valoroasă, profesorilor de învățământ preșcolar acces la tehnici de citire interactivă și părinților informare și consiliere pentru accesarea programului național.

OvidiuRo a strâns informații relevante despre primele cinci luni de implementare a programului național și a comunicat constant pe marginea lor cu reprezentanții Guvernului. Parte a eforturilor continue de a sprijini implementarea la nivel național a programului ***Fiecare Copil în Grădiniță***, OvidiuRo s-a angajat să inițieze următoarele proiecte și intervenții:

1. Facilitarea comunicării între actori guvernamentali și a colaborării inter și intra-instituționale

„Șansele de succes cresc atunci când politicile se implementează într-un mediu propice in care vectorii de putere externi și interni acționează convergent."
O'Day & Smith, P. 313

Cea mai evidentă nevoie observată pe parcursul Caravanei de Vară a fost legată de transmiterea rapidă și precisă a informațiilor și de colaborarea pentru rezolvarea problemelor inerente - atât pe verticală, în cadrul lanțului decizional, cât și pe orizontală, între diferitele instituții implicate. E un drum complicat, sinuos și deseori plin de obstacole de la o grădinița din Maramureș până la sala de conferințe de la Guvern unde sunt elaborate politicile publice și unde, la nevoie, acestea pot fi schimbate. Ca inițiatori ai Legii *Fiecare Copil în Grădiniță*, avem posibilitatea să intervenim în perioada de implementare cu recomandări și schimbări impuse de aplicarea efectivă a legislației. Pentru a grăbi comunicarea, a corecta dezinformările sau datele imprecise, pentru a indentifica din timp problemele și a circula soluțiile disponibile, OvidiuRo își propune să fie - prin toate mijloacele de informare, inclusiv întâlniri directe sau platforme social media - o punte de legătură între actorii guvernamentali și comunitățile locale.

Ghidul FCG pentru echipele de implementare și autoritățile județene
Pe baza informațiilor culese în Caravana de Vară și a actualizărilor pachetului legislativ, OvidiuRo pregătește un ghid ce urmează a fi distribuit – în format electronic și tipărit – celor implicați în implementarea legii. Versiunea online, actualizată regulat pe www.fiecarecopilingradinita.ro, va fi conectată constant cu platformele social media ale OvidiuRo și paginile autorităților relevante.

Rapoarte semestriale către Prim-Ministrul României și către ministerele cheie, cu privire la implementarea Legii *Fiecare Copil în Grădiniță*.

---

2. Campania de conștientizare 2017, adresată în special părinților

„Pentru a crea și susține politici publice și practici coerente nu e nevoie doar de o soluție tehnică și profesioniști motivați. Sprijinul și mobilizarea opiniei publice sunt esențiale." O'Day & Smith, P. 345

OvidiuRo va derula **o campanie TV & radio la nivel național** care să încurajeze părinții săraci să-și trimită copiii la grădiniță în fiecare zi. În ciuda condițiilor precare în care trăiesc locuitorii comunităților marginalizate, cele mai multe dintre case au o antenă satelit și acces la câteva canale TV. Campaniile anterioare ale OvidiuRo, difuzate de peste 50 de posturi TV naționale și locale din 2009 și până astăzi, au reușit să ajungă la categorii foarte diverse de public și au adus misiunea asociației pe agenda publică.

---

3. Caravana *Poftă de Carte* (octombrie 2016-iunie 2017)

„Dezvoltarea vocabularului este afectată de absolut orice i se întâmplă unui copil – inclusiv de faptul că acesta este sau nu pregătit sau stimulat să pună întrebări și să se angajeze în discuții." O'Day & Smith, P. 321

OvidiuRo va aduce proiectul cu sesiuni de citit interactiv și cărți uriașe ilustrate în comunități rurale defavorizate din toate cele 41 de județe. Ce ne propunem:

1. Să demonstrăm părinților și educatorilor ce înseamnă și cât de importante sunt tehnicile de citit interactiv.
2. Să evaluăm în ce măsură programul FCG a ajuns și are impact în comunitate.
3. Să implicăm liderii locali.
4. Să mergem din ușă în ușă, alături de asistenți sociali și mediatori școlari, pentru a-i atrage pe copii și pe părinții acestora la sesiunile de citit interactiv.
5. Să informăm părinții despre importanța educației preșcolare și să-i ajutăm să-și înscrie copiii la grădiniță.
6. Să identificăm în timpul întâlnirii locale probleme și eventuale soluții.
7. Să raportăm autorităților județene problemele identificate după vizitele în comunități și să discutăm opțiunile de soluționare.

4. Granturi pentru intervenții punctuale în comunități

„Rezultatele implementării diferă în funcție de capacitatea administrativă de la nivel local. Capitalul uman, cel material și coerența aparatului de implementare sunt inechitabil distribuite între diferite zone geografice sau între școlile dintr-un județ."
O'Day & Smith, P. 310

Pentru a sprijini comunitățile cele mai implicate, OvidiuRo constituie un fond pentru nevoile punctuale și componentele complementare necesare pentru maximizarea impactului legii. Comunitățile vor putea solicita granturi în valoare de maximum 2000 € completând un formular simplu.

5. Coaliția Societății Civile pentru Educație Timpurie

„[Este esențial] să conectăm școlile cu alte organizații și instituții pentru a face posibile intervenții punctuale." O'Day & Smith, P. 310

ONG-urile care au răspuns în mai 2016 invitației Ambasadorului Norvegiei de a se coaliza în sprijinul educației timpurii (v. p. 10) au căzut de acord în privința nevoii de conlucrare în scopuri comune concrete. Întâlnirile din iunie și august au reconfirmat obiectivele grupului, și anume:

- Punerea la comun a informațiilor și a resurselor.
- Colaborarea pentru modificări legislative cu impact în educația copiilor.
- Contribuirea la dezvoltarea capacității ONG-urilor locale.

ÎN CONCLUZIE Sprijinul companiilor și al donatorilor individuali au contribuit decisiv de-a lungul anilor la capacitatea OvidiuRo de a demonstra că programul pilot *Fiecare Copil în Grădiniță* merită să fie extins la scară națională. **Misiunea OvidiuRo „post-Legea FCG" – de a face tot posibilul ca legea să fie implementată cu succes** – depinde acum într-o măsură covârșitoare de capacitatea noastră de a monitoriza și de a influența procesul de implementare.

Cu numai 5% din valoarea investiției statului, OvidiuRo își propune să contribuie ca inițiativa legislativă să aibă efect maxim!

Statul român acoperă costul de peste 12 milioane de euro al tichetelor sociale. Cu 5% din această sumă (600.000 €), OvidiuRo își propune să sprijine procesul de implementare. Fundațiile unor companii importante din România și donatorii individuali din SUA (via The Alex Fund) și-au luat angajamentul să acopere 300.000 €. OvidiuRo trebuie acum să strângă încă 300.000 € pentru a maximiza impactul tichetelor sociale pentru grădiniță, astfel încât să crească rata de prezență, performanțele copiilor și implicarea părinților.

Intervenții	Public țintă								
2016-2017	**Copii**	**Părinți**	**Profesori**	**Echipe locale**	**Autorități județene**	**Autorități naționale**	**Media**	**ONG-uri**	**Publicul larg**
Manualul Fiecare Copil în Grădiniță			✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Facilitarea comunicării între instituțiile statului									
Via site-uri, memo-uri, întâlniri, Facebook			✓	✓	✓	✓	✓		
Rapoarte semestriale către Ministere & Parlament			✓		✓	✓	✓	✓	
Caravana *Poftă de Carte*									
Ora de citit	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Cărți uriașe ilustrate pentru profesori			✓						
Cărți mici de luat acasă pentru copii	✓	✓						✓	
Identificarea copiilor neînscriși	✓	✓		✓	✓			✓	
Întâlniri cu autoritățile județene				✓	✓				
Formări		✓	✓					✓	
Grant-uri speciale pentru comunități	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
Campanie de conștientizare	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Tichete sociale pt copii fără CNP/reprezentant legal	✓	✓	✓	✓	✓			✓	
Coaliția Societății Civile pentru Educație Timpurie									
Întâlniri lunare								✓	
Resurse într-o bază de date comună		✓	✓	✓	✓			✓	
Implicarea ONG-urilor locale în activități FCG				✓	✓			✓	

Condiții necesare pentru includerea copiilor vulnerabili în programe de educație preșcolară

Elemente cheie	Acțiuni	Activități	Inițiat de	Finanțat de	Responsabil
Susținerea echipelor locale (primari, directori de școală, asistenți sociali, mediatori școlari etc.)	Informare	Sesiuni de instruire, ghiduri	**OvidiuRo**	Autorități publice	Autorități publice centrale
Comunicarea importanței educației timpurii către părinții săraci	Campanie TV și radio pe posturi naționale și locale	Mesaje de interes național (video/audio)	**OvidiuRo**	Donatori OvR	OvidiuRo
Informarea părinților săraci despre programul FCG	Afișe în primării și școli	Producție/distribuție afișe către 3000 de localități	**OvidiuRo**	Donatori OvR	Școala
Recrutarea copiilor în situații de risc educațional	Motivarea echipelor locale de a recruta copiii vulnerabili	Caravana de vară pentru înscriere la grădiniță	**OvidiuRo**	Donatori OvR	DGASPC-uri & ONG-uri
Profesori calificați și bine pregătiți	Reformarea curriculei universitare		Ministerul Educației	Fonduri europene	Ministerul Educației
Măsuri pe termen scurt	*Formări continue*	*Ateliere*	*ONG-uri*	*Donatori ONG-uri*	*ONG-uri*
Asistenți sociali calificați și bine pregătiți	*Formări continue*	*Ateliere*	Ministerul Muncii/ONG-uri	Fonduri europene	Ministerul Muncii
Transport școlar adecvat	Asigurarea microbuzelor școlare, a căilor de acces și a semnalizării rutiere		Autorități locale	Autorități locale	Autorități locale
Materiale educaționale de calitate	Acoperirea costurilor rechizitelor pentru copiii defavorizați de la bugetul de stat		Pachetul anti-sărăcie	Autorități centrale & societatea civilă	Ministerul Educației
Măsuri pe termen scurt	Furnizarea de cărți mari ilustrate și organizarea de formări adresate profesorilor și părinților pentru cititul interactiv cu voce tare	Caravane de citit	**OvidiuRo**	Donatori OvR	Consiliul local
Îmbrăcăminte adecvată	Inițiative legislative pentru acoperirea costurilor		Pachetul anti-sărăcie	Autorități centrale	Autorități centrale
Măsuri pe termen scurt	Finanțarea de la bugetul consiliilor județene		Consiliile locale	Consiliul Județean	Consiliul Județean
Măsuri pe termen scurt	Atragere donatori	Încurajarea parteneriatelor public-private	**OvidiuRo**	Donatori OvR	Consiliul Județean
Spațiu de clasă adecvat	Construcții noi sau extinderea spațiilor existente	Aplicații pe fonduri europene	Autorități locale	Autorități locale	Autorități locale
Măsuri pe termen scurt	Utilizarea eficientă a spațiului existent	Clase de după-amiază	Director școală	n/a	Inspectorat Școlar Județean
Măsuri pe termen scurt	Înscrierea cu prioritate a copiilor de vârste mai mari		Director școală	n/a	Ministerul Educației
Implicarea părinților	Activități regulate	Ziua Porților Deschise (lunar)	Profesori	n/a	Inspectorat Școlar Județean
	Module speciale	Diverse	ONG-uri	Societatea civilă	ONG-uri
Introducerea datelor în SIIÎR	Formări, ghiduri & website	Formări județene și locale	Inspectori școlari/ONG-uri locale	Inspectorat Școlar Județean	Inspectorat Școlar Județean
Notarea corectă a prezenței	Implementarea procedurilor legale	Verificări inopinate	Director școală, inspector școlar, ONG-uri	Inspectorat și donatorii ONG-urilor	Inspectorat Școlar Județean
Interpretarea coerentă a normelor și a reglementărilor programului FCG	Publicarea instrucțiunilor atât în print cât și online	Site FCG, site-urile autorităților, ghid implementare	**OvidiuRo**	Donatori OvR	Min. Educației și Min. Muncii
Servicii sociale integrate la nivel comunitar	Crearea de proceduri pentru comunicarea constantă între actorii locali		Echipele locale	Autorități centrale	Guvern
Comunicarea între echipele locale și legislatori	Rapoarte și întâlniri cu factorii de decizie din Ministerele cheie	Follow-up cu autoritățile centrale, județene și locale	**OvidiuRo**	Donatori OvR	Min. Educației, Min. Muncii și Min. Admin. Publ.
Implicarea ONG-urilor locale	Dezvoltarea Coaliției Societății Civile pentru Educație Timpurie	Întâlniri lunare	**OvidiuRo**	Donatori ONG-uri	ONG-uri

© Asociația OvidiuRo

Cum puteți ajuta

Transfer bancar:

Asociația OvidiuRo
Raiffeisen Bank România
swift: RZBRROBU

LEI: RO54 RZBR 0000 0600 0714 0076
USD: RO64 RZBR 0000 0600 0714 0090
EURO: RO86 RZBR 0000 0600 0714 0082

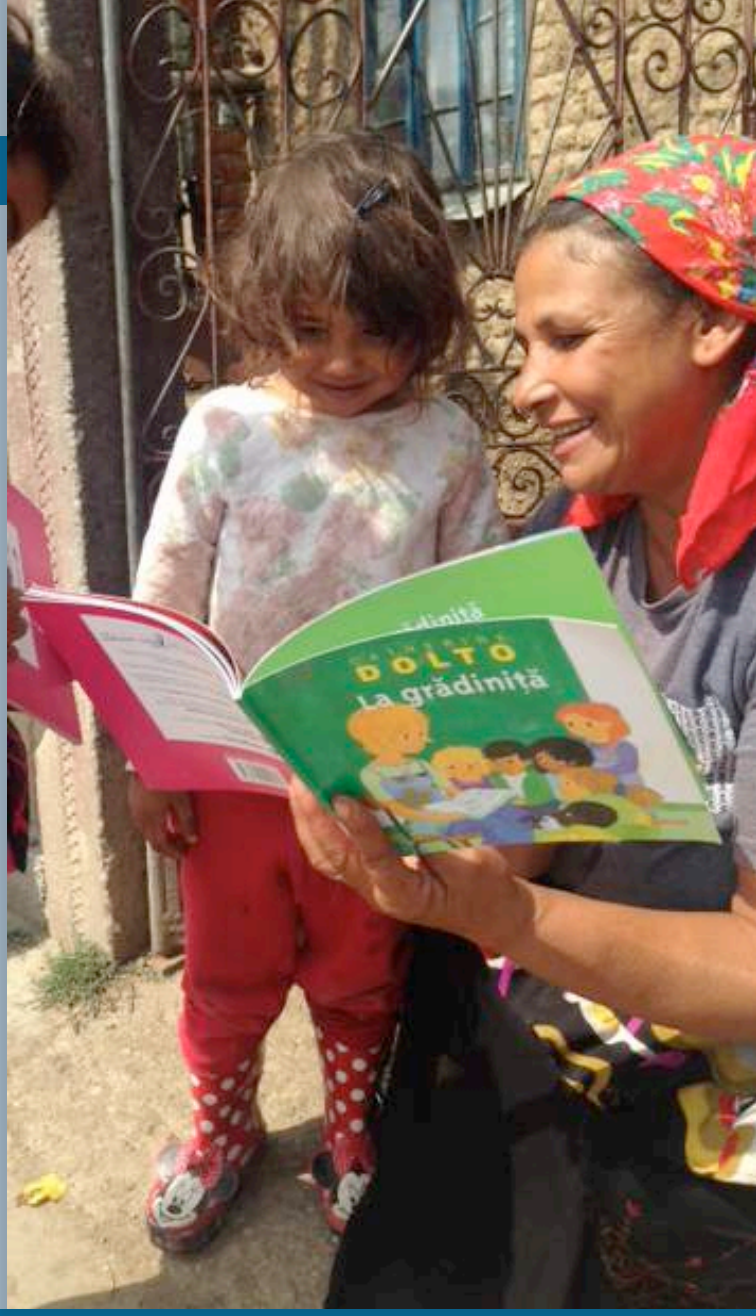
Donații recurente lunare:
Contact: oana.tomozei@ovid.ro
0728.778.820

Direcționați 2% din impozitul pe venit sau 20% din impozitul pe profit

Nume: Asociația OvidiuRo
Cod fiscal: 16 40 50 35
Cont: RO54 RZBR 0000 0600 0714 0076

Donații online:
www.ovid.ro/direct-pentru-copii-2/

Foto credit coperți: Mihai Stoica, Ramona Galu, Oana Tomozei și Dana van Leeuwen

Contact

Asociația OvidiuRo

București: Str. Dr. Râureanu 4, 050048
tel/fax 021 315 88 06
Bacău: Str. I.S. Sturdza 80, 600269
tel/fax 0234 581 940
office@ovid.ro, www.ovid.ro
Facebook: Asociatia OvidiuRo

The Alex Fund

63 Benedict Avenue
Tarrytown, NY 10591 914-909-2426
alex@alexfund.org www.alexfund.org
Facebook: The Alex Fund